naistesuguhaiguste-osakonnas; viimases on järelevaatuse-ruumid ja sissesead enam-vähem rahuldavad, haigemaja enese ruumid aga puudulikud.

Elukutse järele on olnud suurem osa lõbunaisterahvaid ilma kindla elukutseta, siis teenijaid tüdrukuid, õmblejannasid, liht- ja vabrikutöölisi (kokku 1580 in.); ülejäänud osas (294) on esindatud rohkemal või vähemal arvul väga mitmesugused elukutsed (nende hulgas ka näitlejannad, halastajad õed, õpilased jne.). Registreeritud naisterahvaist on esimest korda suguhaigusi põdenud 13 a. vanaduses 4, 14. a. — 19, 15. a. — 34, 16. a. — 79, 17. a. — 163 jne., 20. eluaastas aga võrdlemisi kõige enam. Keskmiselt on 6,5% lõbunaisterahvaist 6 kuu jooksul suguhaigustest terved olnud. Lõbunaisterahvaid, kes iialgi suguhaigusi ei ole põdenud, oli kõige vähem 1921. a. — 1,37%, kõige rohkem 1919. a. I poolel — 12,8%. — Lõbumajasid praegu Tartus ei ole, viimane suleti 1923. a. algusel.

Registreerimine ja valve alt vabastamine sünnib praegu Tervishoiu-osakonna kaudu, kuna see varemini iseäralise politsei-arstliku komitee ülesanne oli.

Prof. A. Paldrock [1]) arvab oma erapraktika andmete põhjal suguhaiguste levitamise kohta prostitutsiooni teel, et 48,7% tripperihaigeist on haiguse saanud lõbunaisterahvailt ja 51,8% mitteregistreeritud naisterahvailt, süüfilise — 46,4% lõbunaisterahvailt ja — 53,6% mitteregistreeritud naisterahvailt, pehme šankri — 59,9% lõbunaisterahvailt, 40,1% — mitteregistreeritud naisterahvailt. Praeguse väikese registreeritud naisterahvastearvu juures tohiks suguhaiguste laialilaotamine registreeritud naisterahvaste kaudu veel vähem olla ja peasüüdlaseks tuleb sala-prostitutsiooni lugeda.

Laste ja emade nõuandepunkti tegevus. Punkt avati 2. I. 1922. a. ja on algusest peale edukalt töötanud. Punkti tegevuse kohta toome järgmised andmed.

1922. a. on punkti ambulatooriumis registreeritud 1277 last ja 204 raskejalgset ema; 1923. a. — 1045 last ja 76 ema. Registreeritud lastest oli väljaspool abielu sündinuid 1922. a. — 91, 1923. a. — 40. Üldine konsultatsioonide arv oli 1922. a. — 4369, 1923. a. — 4213. Iga hoolealuse kohta tuli keskmiselt konsultatsioone 1922. a. — 2,95, 1923. a. — 3,7. Hoolealustel lastel on järgmisi haigusejuhtumusi ette tulnud:

	1922. a.	%%	1923. a.	%%
Hingamiselundite haigusi	239	17,28	182	13,2
Seedimiselundite haigusi	235	16,99	181	13,1
Nahahaigusi	317	22,19	189	13,7
Tuberculosis, exsudat. diatees	98	7,08	62	4,4
Nakkushaigusi	74	5,35	100	7,2
Rahiiti	265	19,16	412	29,8
Teisi haigusi	155	11,2	242	17,5

Punkti õed on 1923. a. jooksul lapsi vaatamas käinud 2908 korda, arst — 192 korda, 1922. a. aga õed — 4802, arst — 293 korda. Õdede ülesandeks on olnud peale hoolealuste koduse külastamise abitarvitajaid lapsi üles otsida majast majja käies. Vaesemaile hoolealuseile anti abi rohtude, rinnalaste rõivaste ja seebi näol.

Vaimuhaigete hoolekanne ja ravitsemine. Vaimuhaigeid, kes ümbruskonnale kardetavad, ravimist vajavad või keda omaksed ei suuda ülal pidada,

1) Eesti Arst 1922. a. nr. 4.

Tartu, lk. 559